

UZASADNIENIE

Doradca restrukturyzacyjny B. G. zawiadomiła Sąd Rejonowy Gdańsk- Północ w Gdańsku o dokonaniu w dniu 16 lipca 2021 r. w Monitorze Sądowym i Gospodarczym obwieszczenia o otwarciu wobec K. B. postępowania o zatwierdzenie układu, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 19.06.2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami (...)19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem (...)19 (dalej: ustawa o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu). Dzień układowy określono na 16 lipca 2021 r.

W dniu 16 listopada 2021 r. dłużnik złożył wniosek o zatwierdzenie układu zawartego z wierzycielami w trybie uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego.

W ramach propozycji układowych wierzyciele zostali podzieleni na 10 grup:

- Grupa 1: wierzyciele będący bankami lub instytucjami pożyczkowymi zabezpieczeni na majątku dłużniczki prawami rzeczowymi, których wierzytelności z mocy prawa będą objęte układem z uwagi na pełne zaspokojenie wierzytelności, zgodnie z art. 17 ustawy covidowej oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem covid-19, posiadający powyżej kwoty 100.000 zł;
- Grupa 2: wierzyciele będący bankami lub instytucjami pożyczkowymi niezabezpieczeni na majątku dłużniczki prawami rzeczowymi, posiadający wierzytelności do kwoty 20.000 zł;
- Grupa 3: wierzyciele będący bankami lub instytucjami pożyczkowymi niezabezpieczeni na majątku dłużniczki prawami rzeczowymi, posiadający wierzytelności powyżej kwoty 20.000 zł do kwoty 50.000 zł,
- Grupa 4: wierzyciele będący bankami lub instytucjami pożyczkowymi niezabezpieczeni na majątku dłużniczki prawami rzeczowymi, posiadający wierzytelności powyżej kwoty 50.000 zł do kwoty 100.000 zł;
- Grupa 5: wierzyciele będący bankami lub instytucjami pożyczkowymi niezabezpieczeni na majątku dłużnika prawami rzeczowymi, posiadający wierzytelności powyżej kwoty 100.000 zł do kwoty 200.000 zł;
- Grupa 6: wierzyciele będący bankami lub instytucjami pożyczkowymi niezabezpieczeni na majątku dłużniczki prawami rzeczowymi, posiadający wierzytelności powyżej kwoty 200.000 zł;
- Grupa 7: wierzyciele będący kontrahentami handlowymi posiadający wierzytelności do kwoty 10.000 zł;
- Grupa 8: wierzyciele będący kontrahentami handlowymi posiadający wierzytelności do kwoty 10.000 zł do 50.000 zł;
- Grupa 9: wierzyciele będący kontrahentami handlowymi posiadający wierzytelności powyżej kwoty 100.000 zł;
- Grupa 10: wierzyciele publiczno-prawni.

W odniesieniu do pierwszej grupy dłużnik zaproponował spłatę całości zobowiązań w dwóch etapach, w których nastąpi całkowita spłata wierzytelności w 120 miesięcznych ratach. Etap pierwszy przewiduje spłatę w wysokości 25 % łącznej sumy kapitału i należności ubocznych w 60 miesięcznych ratach, poczynając od marca 2022 r. Etap II przewiduje spłatę w wysokości 75 % łącznej sumy kapitału i należności ubocznych w 60 miesięcznych ratach, poczynając od kwietnia 2027 r.

W odniesieniu do grupy drugiej zaproponowano spłatę 70 % wierzytelności głównej w 24 miesięcznych ratach, poczynając od marca 2022 r. Jednocześnie umorzona miała zostać pozostała część należności głównej, tj. 30 % oraz odsetki od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania.

W ramach grupy trzeciej zaproponowano spłatę 70% wierzytelności głównej w 60 miesięcznych ratach, począwszy od marca 2022 r. Jednocześnie umorzona miała zostać pozostała część należności głównej, tj. 30 % oraz odsetki od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania.

W stosunku do wierzycieli ujętych w grupie czwartej zaproponowano spłatę 70% wierzytelności głównej w 72 miesięcznych ratach, poczynając od marca 2022 r. Przy czym, umorzona miała zostać pozostała część należności głównej, tj. 30 % oraz odsetki od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania.

W odniesieniu do piątej grupy dłużnik zaproponował spłatę całości zobowiązań w dwóch etapach, w których nastąpi spłata w 86 % wierzytelności w 72 miesięcznych ratach. Etap pierwszy przewiduje spłatę w wysokości 30 % łącznej sumy kapitału i należności ubocznych w 36 miesięcznych ratach, poczynając od marca 2022 r. Etap II przewiduje spłatę w wysokości 80 % kapitału pozostałego do spłaty po wykonaniu etapu I w 36 miesięcznych ratach, poczynając od kwietnia 2025 r. Przy czym, umorzona miała zostać pozostała część należności głównej, tj. 14 % oraz odsetki od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania.

W odniesieniu do szóstej grupy dłużnik zaproponował spłatę 85% należności głównej, w 120 miesięcznych ratach, przy czym miało to nastąpić w dwóch etapach. Etap pierwszy przewiduje spłatę w wysokości 30 % łącznej sumy kapitału i należności ubocznych w 72 miesięcznych ratach, poczynając od marca 2022 r. Etap II przewiduje spłatę w wysokości 80 % kapitału pozostałego do spłaty po wykonaniu etapu I w 48 miesięcznych ratach, poczynając od kwietnia 2027 r. Jednocześnie umorzona miała zostać pozostała część należności głównej, tj. 15 % oraz odsetki od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania.

W stosunku do siódmej grupy zaproponował spłatę 60% należności głównej w 24 miesięcznych ratach, począwszy od marca 2022 r. Zarazem umorzona miała zostać pozostała część należności głównej, tj. 40 % oraz odsetki od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania.

W odniesieniu do grupy ósmej przewidziano spłatę 70% należności głównej w 48 miesięcznych ratach, począwszy od marca 2022 r. oraz umorzenie pozostałej części należności głównej, tj. 30 % oraz odsetek od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania.

W ramach grupy dziewiątej przewidziano zaspokojenie 70% należności głównej w 72 miesięcznych ratach, poczynając od marca 2022 r. oraz umorzenie pozostałej części należności głównej, tj. 30 % oraz odsetek od wierzytelności głównej i innych kosztów ubocznych, w tym kosztów postępowania.

W odniesieniu do grupy dziesiątej dłużnik zaproponował spłatę 100 % wierzytelności głównej wraz z odsetkami i należnościami ubocznymi w 2 miesięcznych ratach, poczynając od marca 2022 r.

We wniosku o zatwierdzenie układu dłużnik wskazał, że łączna suma wierzytelności objętych układem wynosi 1.229.097,89 zł (k. 28), w dalszej kolejności wskazał, że wierzyciele dłużnika z tytułu kredytów i pożyczek posiadają wierzytelności na kwotę 1.714.068,71 zł (k. 37).

W spisie wierzytelności sporządzonym przez nadzorcę układu wskazano, że suma wszystkich wierzytelności wynosi 1.718.497,52 zł (k. 230) oraz podano, że dłużnik nie posiada wierzytelności spornych.

W wykonaniu zobowiązania Sądu dłużnik wskazał ogólne wyniki głosowania i podał, że suma wierzytelności przysługujących wierzycielom wynosi 1.904.048,60 zł, przy czym suma wierzytelności uprawniających do głosowania wynosi 1.345.093,74 zł.

Ponadto dłużnik wskazał, że posiada 25 wierzycieli i podał, że wyniki głosowania przedstawiały się następująco:

W ramach grupy I uprawniony do głosowania był 1 wierzyciel z sumą wierzytelności wynoszącą 264.365,34 zł. Wierzyciel ten oddał głos nieważny.

W ramach grupy II uprawnionych do głosowania było pięciu wierzycieli dysponujących kapitałem 53.920,35 zł. Ważny głos oddał jeden wierzyciel, dysponujący kapitałem 16.242,61 zł, opowiadając się za jego przyjęciem.

W grupie III uprawnionych do głosowania było trzech wierzycieli z sumą wierzytelności 109.927,86 zł. Głosy ważne oddało dwóch wierzycieli, dysponujących kapitałem 69.381,78 zł, z czego jeden wierzyciel dysponujący kapitałem 44.883 zł opowiedział się za układem.

W grupie IV uprawnionych do głosowania było czterech wierzycieli z sumą wierzytelności 247.688,88 zł. Głosy ważne oddało dwóch wierzycieli, dysponujących kapitałem 128.004,53 zł. Oba głosy opowiadały się za układem.

W ramach grupy V uprawnionych do głosowania był jeden wierzyciel dysponujący kapitałem 125.310,27 zł. Wierzyciel ten oddał ważny głos, opowiadając się za kapitałem.

W ramach grupy VI uprawniony do głosowania był jeden wierzyciel, dysponujący kapitałem 254.165,42 zł. Wierzyciel ten nie oddał głosu.

W grupie VII uprawniony do głosowania był jeden wierzyciel, dysponujący kapitałem 9.226,23 zł. Wierzyciel ten nie oddał głosu.

W grupie VIII uprawnionych do głosowania było trzech wierzycieli z sumą wierzytelności 70.701,36 zł. Ważne głosy oddało dwóch wierzycieli, dysponujących kapitałem 34.946,76 zł. Głosy zostały oddane przeciwko układowi.

W grupie X uprawniony do do głosowania był jeden wierzyciel, dysponujący kapitałem 4.428,81 zł. Wierzyciel ten oddał głos nieważny.

Dłużnik podał, że łącznie uprawnionych do głosowania było 21 wierzycieli, dysponujących kapitałem w wysokości 1.345.093,74 zł. Głosy ważne oddało ośmiu wierzycieli z sumą uprawniającą do głosowania wynoszącą 373.885,95 zł. Za układem opowiedziało się pięciu wierzycieli dysponujących kapitałem 314.440,41 zł. Trzech wierzycieli z sumą 59.445,54 zł zagłosowało przeciwko układowi.

W złożonym sprawozdaniu nadzorca wskazał, że układ został zawarty w grupach 2, 4 i 5. Podał, że w grupie 3 i 8 układ nie został przyjęty, zaś wierzyciele w grupie 6, 7 i 9 nie oddali głosu. Z kolei w ramach grupy 1 i 10 oddano głosy nieważne. W dalszej kolejności nadzorca podał, że za układem opowiedziało się pięciu z ośmiu wierzycieli, którzy oddali ważne głosy. Suma wierzytelności przypadająca wierzycielom głosującym za układem wynosi 314.440,41 zł, co stanowi 83,99% sumy wierzytelności przysługujących głosującym wierzycielom. Wobec powyższego stwierdził zawarcie układu w świetle art. 19 ust. 6 ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami (...)19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem (...)19 w zw. z art. 119 ust. 3 pr. rest.

Nadzorca układu wskazał, że w toku postępowania wyznaczono zgromadzenie wierzycieli na dzień 8 listopada 2021 r., pismem z dnia 5 listopada 2021 r. pełnomocnik dłużnika zwrócił się do nadzorcy układu o wyznaczenie nowego terminu na dzień 15 listopada 2021 r. wskazując, że nie zdążył przeprowadzić negocjacji ze wszystkimi wierzycielami oraz podjął decyzję o zmianie propozycji układowych. Wobec powyższego na mocy art. 105 ust. 4 pr. rest. na zgromadzeniu w dniu 8 listopada 2021 r. odroczone termin zgromadzenia wierzycieli do dnia 15 listopada 2021 r.

Podał, że samodzielne zbieranie głosów odbyło się w sposób prawidłowy, osiemnastu wierzycielom zostały doręczone jednolite karty do głosowania, natomiast Skarb Państwa – (...), (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. oraz (...) Bank

S.A. z siedzibą we W. otrzymali kartę do głosowania, w której dodano do propozycji układowych grupę 10, jednak w jego ocenie nie miało to wpływu na pozostałe grupy oraz przedstawione im propozycje układowe. Karty zostały wysłane w dniu 18 października 2021 r. oraz 3 listopada 2021 r. W toku postępowania nadzorca dowiedział się o dwóch wierzycielach, którzy do tej pory nie brali w nim udziału. Wobec powyższego w dniu 3 listopada 2021 r. przesłał ww. wierzycielom, tj. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz (...) Bank S.A. z siedzibą w W. karty do głosowania.

Do wniosku dłużnik załączył 10 kart do głosowania oraz dowody wysłania kart do głosowania wierzycielom, którzy nie oddali głosu.

Postanowieniem z dnia 5 maja 2022 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt VI GRz 48/21 z wniosku K. B. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą EL-GRZEŚ K. B. oraz (...) o zatwierdzenie układu przyjętego w uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku odmówił zatwierdzenia układu przyjętego w uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym.

Sąd I instancji zważył, że zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 i 4 ustawy o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu do dnia 30 czerwca 2021 r. podmiot, do którego stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2020 r. poz. 814), który zawarł z doradcą restrukturyzacyjnym umowę, o której mowa w art. 210 tej ustawy, może obwieścić w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - prawo restrukturyzacyjne znajdujące zastosowanie do postępowania o zatwierdzenie układu ze zmianami wynikającymi z ustawy o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu.

O dokonaniu obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1, nadzorca układu zawiadamia sąd właściwy do rozpoznania wniosku o zatwierdzenie układu, o którym mowa w art. 219 ustawy prawo restrukturyzacyjne, w terminie 3 dni od jego dokonania.

Dzień dokonania obwieszczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ww. ustawy, jest dniem otwarcia postępowania o zatwierdzenie układu (art. 16 ustawy o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu).

Stosownie do dyspozycji art. 19 ust. 1 ustawy o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu niezależnie od zbierania głosów, o którym mowa w art. 212 ustawy prawo restrukturyzacyjne, nadzorca układu może wyznaczyć termin zgromadzenia wierzycieli w celu głosowania nad układem. Zgromadzeniu wierzycieli przewodniczy nadzorca układu.

Do zgromadzenia wierzycieli wyznaczonego przez nadzorcę układu stosuje się odpowiednio przepisy o zgromadzeniu wierzycieli zawarte w ustawie prawo restrukturyzacyjne oraz w art. 264 tej ustawy (art. 19 ust. 5 ustawy).

Przyjęcie układu określonego niniejszymi przepisami ustala się w oparciu o art. 119 ustawy - prawo restrukturyzacyjne. Przyjęcie układu stwierdza nadzorca układu.

Stosownie zaś do art. 210 ust. 1 ustawy - prawo restrukturyzacyjne (dalej jako: p.r.)

w celu przygotowania propozycji układowych, przeprowadzenia samodzielnego zbierania głosów i złożenia wniosku o zatwierdzenie układu dłużnik zawiera umowę o sprawowanie nadzoru nad przebiegiem postępowania z osobą spełniającą wymogi, o których mowa

w art. 24 p.r., która pełni funkcję nadzorcy układu. Niezwłocznie po rozpoczęciu przez nadzorcę układu pełnienia swojej funkcji dłużnik dokonuje ustalenia dnia układowego. Według stanu z dnia układowego określa się uprawnienia wierzycieli do głosowania nad układem oraz skutki przyjętego układu (art. 211 ust. 1 i 3 p.r.).

Po ustaleniu dnia układowego dłużnik zbiera głosy na piśmie, przedstawiając wierzycielom karty do głosowania (art. 212 p.r.).

Wymogi, jakie winna spełniać karta do głosowania wskazane są w art. 213 ust. 1 p.r. Zgodnie z treścią ww. przepisu karta do głosowania zawiera:

- 1) imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres, a gdy dłużnikiem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni, a ponadto w przypadku spółki osobowej - imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania współników odpowiadających za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;
- 2) imię i nazwisko głosującego wierzyciela albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres, a gdy wierzycielem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni;
- 3) kwotę wierzytelności głosującego wierzyciela;
- 4) grupę obejmującą kategorię interesów, jeżeli zostały przewidziane, do której został zaliczony głosujący wierzyciel;
- 5) zgodę wierzyciela na objęcie wierzytelności układem, jeżeli jest ona wymagana na podstawie art. 151 ust. 2 i 3;
- 6) sumę wierzytelności objętych układem;
- 7) wskazanie dnia układowego;
- 8) pełną treść propozycji układowych z jednoznacznym wskazaniem, które z propozycji dotyczą głosującego wierzyciela;
- 9) imię i nazwisko albo nazwę nadzorca układu, numer licencji nadzorca układu albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki pełniącej funkcję nadzorca układu, jego adres do korespondencji, numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej;
- 10) treść głosu oddanego przez wierzyciela za albo przeciw układowi;
- 11) wskazanie dnia oddania głosu;
- 12) podpis wierzyciela, osób uprawnionych do jego reprezentowania albo podpis jego pełnomocnika.

W przypadku gdy kartę do głosowania podpisał pełnomocnik, do karty dołącza się pełnomocnictwo (art. 213 ust. 2 p.r.).

Zgodnie z art. 213 ust. 3 p.r. karta do głosowania niespełniająca wymogów określonych w ust. 1 jest nieważna.

W ocenie Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie brak jest podstaw do zatwierdzenia układu.

Sąd ten podkreślił, że postępowanie o zatwierdzenie układu odbywa się całkowicie poza kontrolą sądu, stąd względy ochrony wierzycieli wymagają, aby wszystkie przepisy ustawy regulujące to postępowanie były przez dłużnika rygorystycznie przestrzegane.

Zdaniem Sądu meriti w niniejszym postępowaniu doszło natomiast do licznych uchybień ze strony dłużnika w toku postępowania.

W pierwszej kolejności Sąd Rejonowy wskazał, jak wynika z dowodów wysłania kart do głosowania wierzycielom, a także sprawozdania samego nadzorca układu, karty do głosowania dla wierzycieli (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz (...) Bank S.A. z siedzibą we W. zostały wysłane zaledwie na 13 dni przed dniem złożenia wniosku o zatwierdzenie układu. Nie został zatem zachowany ustawowy trzytygodniowy termin, o którym mowa w art. 219 ust. 2 pkt 2 p.r. Co istotne,

tożsamy termin przewiduje przepis art. 105 ust. 6 pkt 2 p.r., który wymaga przedłożenia przed terminem zgromadzenia wierzycieli dowodu wysłania wierzycielom zawiadomienia o zgromadzeniu co najmniej na trzy tygodnie przed jego terminem. Wymienionym wierzycielom nie zostały zatem wysłane karty do głosowania, jak również nie zostali oni prawidłowo zawiadomieni o terminie zgromadzenia, co powoduje, że postępowanie zostało przeprowadzone bez poszanowania przepisów ustawy i zapewnienia należytej ochrony interesom wierzycieli, co już samo skutkowało odmową zatwierdzenia układu. Sąd Rejonowy podkreślił, że wymóg ten nie jest czysto formalny i ma on zapewnić ochronę wierzycielom, których wierzytelności mają zostać objęte układem. Co więcej, zważywszy na liczbę głosów oddanych w niniejszym postępowaniu, głosy wierzycieli, do których nie zostały w należyłym terminie wysłane karty do głosowania i którzy nie zostali zawiadomieni o terminie zgromadzenia, mogły zdaniem Sądu Rejonowego realnie wpłynąć na wyniki głosowania.

W dalszej części uzasadnienia zaskarżonego postanowienia Sąd I instancji wskazał na inne uchybienia, jakie wystąpiły w toku postępowania. W tym zakresie zważył, iż nadzorca wprawdzie wskazał na przeprowadzenie zgromadzenia wierzycieli, jednakże nie przedłożył ani obwieszczenia o jego zwołaniu, ani protokołu z jego przeprowadzenia, co uniemożliwia zweryfikowanie ich prawidłowości, jak również prawidłowości przeprowadzenia samego zgromadzenia, uczestniczących w nim osób, spełnienia przesłanek z art. 113 pr. rest., w szczególności zdolności do odbycia zgromadzenia, a ostatecznie również prawidłowości jego odroczenia.

Sąd Rejonowy wytknął także dłużnikowi niekonsekwencję w zakresie określenia wysokości wierzytelności objętych układem. W treści wniosku wskazano bowiem kolejno kwoty 1.229.097,89 zł (k. 28) oraz 1.714.068,71 zł (k. 37). Z kolei w spisie wierzytelności sporządzonym przez nadzorcę układu wskazano, że suma wszystkich wierzytelności wynosi 1.718.497,52 zł, przy czym wierzycielowi M. P. miała przysługiwać wierzytelność w wysokości 78.666,37 zł. Ostatecznie dłużnik wskazał, że suma wierzytelności przysługujących wierzycielom to kwota 1.904.048,60 zł, zaś suma uprawniająca do głosowania to kwota 1.345.093,74 zł. Ponadto wskazał, że kwota wierzytelności przysługującej M. P. wynosi 264.217,45 zł. Jednocześnie nie został zaktualizowany spis wierzytelności. Sąd Rejonowy podkreślił, że tak daleko idące rozbieżności co do poszczególnych kwot powodują, że nie wiadomo, którą z kwot przyjąć za miarodajną dla poczynienia ustaleń w niniejszej sprawie i w jakim kształcie układ miałby podlegać zatwierdzeniu. Co istotne, wbrew ustawowemu wymogowi, informacji o sumie wierzytelności objętej układem nie zawierają przedłożone przez dłużnika karty do głosowania. W ich miejsce wskazano bowiem sumę wierzytelności przysługujących poszczególnym wierzycielom, których dotyczą karty, co uniemożliwia ustalenie miarodajnej kwoty również w oparciu o tę wartość.

W ocenie Sądu Rejonowego w toku postępowania doszło także do nieprawidłowości związanych z przyjętym trybem wyodrębnienia dodatkowej grupy wierzycieli i związanej z tym zmiany propozycji układowych. Jak wynika ze sprawozdania nadzorcy zmiana ta nastąpiła jeszcze przed zgromadzeniem wierzycieli i w jej ramach rozesłano jedynie do niektórych z wierzycieli nowe karty do głosowania, zmieniając propozycje i wyróżniając dziesiątą grupę interesów. Zarazem zaniechano wysłania kart do pozostałych wierzycieli.

Tymczasem jak wynika z treści art. 117 ust. 2 p.r. który to przepis umieszczony jest w Oddziale zatytułowanym „Zgromadzenie wierzycieli w celu głosowania nad układem”, **na zgromadzeniu wierzycieli** dłużnik, zarządca albo nadzorca sądowy mogą zgłaszać zmiany propozycji układowych. W przypadku zgłoszenia przez dłużnika, zarządcę albo nadzorcę sądowego zmian propozycji układowych głos wierzyciela oddany na piśmie za pierwotnymi propozycjami układowymi uważa się za głos oddany za zmienionymi propozycjami układowymi, jeżeli są one korzystniejsze dla tego wierzyciela. Pozostałe głosy traktuje się jako głosy przeciw układowi.

Sąd Rejonowy wskazał, że ustawodawca nie przewidział analogicznej procedury w przypadku samodzielnego zbierania głosów, co oznacza, że w przypadku wyboru takiego sposobu zbierania głosów, nie jest możliwa zmiana propozycji układowych w toku postępowania z jednoczesnym zaliczeniem na ich poczet uprzednio oddanych głosów. Zdaniem tego Sądu w razie konieczności zmiany propozycji układowych należy powtórzyć całe głosowanie i ponownie rozesłać karty do głosowania zawierające zmienione propozycje układowe. Uzasadnieniem dla takiego rozróżnienia pomiędzy obiema procedurami zbierania głosów jest fakt, że samodzielne zbieranie głosów jest postępowaniem całkowicie pisemnym, a wierzyciele nie mają możliwości dowiedzenia się, jak

ma to miejsce w razie zwołania zgromadzenia wierzycieli, o zmienionych propozycjach układowych w sposób inny, aniżeli za pośrednictwem zmienionej karty do głosowania, z której owe zmiany winny wynikać.

Zważywszy, że ustawodawca w art. 19 ust. 1 ustawy o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu przewidział możliwość wyznaczenia zgromadzenia wierzycieli, niezależnie od samodzielnego zbierania głosów, w ocenie Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie modyfikacja propozycji układowych była dopuszczalna, natomiast konieczne było zgłoszenie takiej zmiany na zgromadzeniu wierzycieli, a nie jak to miało miejsce – poprzez rozesłanie kart do niektórych tylko, wybranych wierzycieli. Zarazem z uwagi na nieprzedłożenie przez nadzorcę protokołu zgromadzenia nie jest możliwe zweryfikowanie, czy zmiana taka była poddawana pod rozagę w jego toku, co mogłoby ewentualnie konwalidować zasądzone nieprawidłowości.

W dalszej kolejności Sąd Rejonowy zważył, że konsekwencją przyjętego trybu zmiany propozycji układowych był fakt, że karty do głosowania pozostawały zmienne co do swej treści w zakresie złożonych przez dłużnika propozycji układowych. Tymczasem zgodnie z treścią art. 213 ust. 1 pkt 8 pr. rest. karta do głosowania winna zawierać pełną treść propozycji układowych z jednoznacznym wskazaniem, które z propozycji dotyczą głosującego wierzyciela. Jak wskazuje się w doktrynie, treść karty do głosowania nie może pozostawiać żadnych wątpliwości, że wierzyciel miał pełną świadomość co do przedmiotu głosowania. Propozycja układowa dla głosującego wierzyciela jest kluczowym elementem karty. Zdaniem Sądu meriti z przedłożonych kart wynika, że wierzyciele opowiedzieli się za odmiennymi propozycjami. Karta dotycząca wierzyciela W. O. obarczona była wewnętrzną sprzecznością – z jednej strony wskazano, że wierzyciel zaliczony jest do 4 grupy, zaś w opisie grupy przywołano opis grupy 5, co również prowadzi do wniosku, że karta nie spełniała wymogów, o których mowa w art. 213 ust.1 pkt 8 p.r.

Ponadto w żadnej z ośmiu kart uznanych przez dłużnika za ważne nie wskazano prawidłowej sumy wierzytelności objętych układem, co stanowi ustawowy wymóg zgodnie z art. 213 ust. 1 pkt 6 p.r. W tym zakresie błędnie powtórzono kwoty wierzytelności przysługujących wierzycielom, których dotyczyły karty. Sąd Rejonowy uznał, że wymóg ten nie ma jedynie czysto formalnego wymiaru, bowiem pozwala wierzycielowi powziąć z jednej strony informację o zadłużeniu dłużnika objętym układem, a z drugiej stanowi dla niego sygnał o sile posiadanego głosu i jego znaczenia dla zawarcia układu.

W odniesieniu do wierzycieli (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W., (...) S.A. z siedzibą w W., (...) sp. z o.o. z siedzibą w S., (...) Bank S.A. z siedzibą we W. nie wskazano imion i nazwisk reprezentantów spółki, a zatem były one obarczone brakiem, o którym mowa w art. 213 ust. 1 pkt 2 p.r.

Ponadto karta wierzyciela (...) Bank (...) S.A. została podpisana przez pełnomocnika banku. Do karty nie przedłożono jednakże oryginału pełnomocnictwa, załączono jedynie kopię, którą nadzorca opatrzył wzmianką, zgodnie z którą oryginał pełnomocnictwa miał znajdować się w aktach sprawy G. B.. Sąd Rejonowy wyjaśnił, że po pierwsze doradca restrukturyzacyjny nie miał kompetencji do poświadczenia za zgodność z oryginałem załączonego do drugiej ze spraw pełnomocnictwa, a po drugie – wobec dłużniczki i jej męża toczą się dwa odrębne postępowania i nie jest wystarczające powołanie się w niniejszej sprawie na dokumenty złożone w innym postępowaniu.

Wobec powyższego, opisane wyżej karty, jako niespełniające rzeczonych wymagań są nieważne z mocy art. 213 ust. 1 pkt 2, 4, 6, 8 w zw. z art. 213 ust. 3 p.r. Sąd I instancji odwołał się do poglądów doktryny wskazując, że karta do głosowania winna odpowiadać wymogom art. 213 ust. 1 p.r., a brak któregokolwiek z elementów określonych w tym przepisie skutkuje jej nieważnością. W konsekwencji nieważny jest głos wierzyciela oddany na nieważnej karcie do głosowania, a zatem słusznie nadzorca zaklasyfikował dwie z pozostałych kart również za nieważne.

W konsekwencji nie zostało również osiągnięte ustawowe kworum potrzebne do zawarcia układu, o którym mowa w art. 113 p.r., jak i ustawowa większość, o której mowa w art. 119 p.r.

Jednocześnie Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw ani normatywnych, ani celowościowych do wzywania dłużnika do uzupełnienia opisanych wyżej braków. Sąd ten podkreślił, że specyfika postępowania o zatwierdzenie układu

polega na tym, że dłużnik wraz z pomocą nadzorcy układu ma przeprowadzić całe postępowanie, a rola sądu sprowadza się wyłącznie do zatwierdzenia układu bądź też odmowy jego zatwierdzenia. Sąd ten nie miał wątpliwości, że to na dłużniku spoczywa obowiązek przeprowadzenia postępowania, zwłaszcza czynności zbierania głosów od wierzycieli, z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa. Podkreślił, że nie bez znaczenia jest okoliczność, że dłużnika wspiera w tym działaniu doradca restrukturyzacyjny, z którym dłużnik zawarł umowę. Jest to osoba posiadająca stosowną licencję nadawaną przez Ministra Sprawiedliwości, która świadczy profesjonalne usługi na gruncie prawa upadłościowego oraz restrukturyzacyjnego, zatem z założenia dysponująca odpowiednią wiedzą i znajomością przepisów umożliwiającą prawidłowe zebranie głosów wierzycieli i ocenę czy w świetle obowiązujących przepisów doszło do przyjęcia układu. Dłużnik wspomagany przez profesjonalistę nie może przerzucać na Sąd obowiązku kompletowania dokumentów niezbędnych do uznania głosów za ważne.

Sąd Rejonowy przywołał treść art. 165 ust. 1 p.r., zgodnie z którym sąd odmawia zatwierdzenia układu, jeżeli narusza on prawo, w szczególności jeżeli przewiduje udzielenie pomocy publicznej niezgodnie z przepisami, albo jeżeli jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. Sąd ten wyjaśnił, że jednym z kryteriów zatwierdzenia układu jest jego legalność. Przez naruszenie prawa rozumiane jest naruszenie bezwzględnie obowiązujących przepisów, nie tylko norm prawa restrukturyzacyjnego. Przepis nie dywersyfikuje stopnia naruszenia prawa, a więc nawet drobne naruszenie (w znaczeniu niedbalstwa, czy wykonanie zobowiązania po terminie bądź w części) winno zmuszać sąd do odmowy zatwierdzenia układu. Naruszenie przepisów formalnych najczęściej może polegać na: braku wymaganej większości dla przyjęcia układu, wadliwościach związanych z zawiadomieniem wierzycieli i wiążącym się z tym nieprawidłowym ustaleniem koniecznej większości dla przyjęcia układu, udziale w głosowaniu nieuprawnionego wierzyciela czy naruszeniu przez organ pozasądowy swoich obowiązków związanych ze sprawozdawczością w sposób, który wypaczył głosowanie za układem.

W ocenie Sądu I instancji z uwagi na szereg nieprawidłowości, jakie wystąpiły w toku postępowania, układ nie spełnia kryterium legalności. Na marginesie Sąd ten wskazał, że nawet gdyby nie dostrzegł owych nieprawidłowości związanych między innymi z zawiadomieniem wierzycieli i zbyt późnym rozesłaniem do nich kart do głosowania, to i tak na skutek nieważności, jakimi dotknięte były przedłożone karty układ nie uzyskałby wymaganej większości. Wobec powyższego Sąd Rejonowy na mocy art. 165 ust. 1 p.r. odmówił zatwierdzenia układu.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła dłużniczka, zaskarżając rozstrzygnięcie w całości i wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zatwierdzenie układu zgodnie z jej wnioskiem ewentualnie uchylenie przedmiotowego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużniczki okazało się na tyle zasadne, że skutkowało uchyleniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Na wstępie rozważań podkreślić należy, że postępowanie o zatwierdzenie układu odbywa się całkowicie poza kontrolą sądu. Dłużnik samodzielnie dokonuje wyboru nadzorcy układu, samodzielnie wskazuje na datę (w granicach zastrzeżonych przez ustawę) będącą linią demarkacyjną pomiędzy zobowiązaniami podlegającymi restrukturyzacji a zobowiązaniami nie mającymi takiego charakteru. Nadzorca układu sporządza plan restrukturyzacyjny i spis wierzytelności. Autorem propozycji układowych jest dłużnik. Dłużnik może podzielić wierzycieli na kategorie interesu. Dopiero wniosek o zatwierdzenie układu inicjuje fazę postępowania sądowego. Względny ochrony wierzycieli wymagają, aby wszystkie przepisy ustawy regulujące to postępowanie były przez dłużnika przestrzegane.

W rozpoznawanej sprawie podstawę odmowy zatwierdzenia układu przez Sąd Rejonowy stanowił art. 165 ust. 1 Prawa restrukturyzacyjnego (dalej p.r.), zgodnie z którym sąd odmawia zatwierdzenia układu, jeżeli narusza on prawo, w szczególności jeżeli przewiduje udzielenie pomocy publicznej niezgodnie z przepisami, albo jeżeli jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. Należy mieć na uwadze, że przykłady, jakie ustawodawca wskazuje jako typowe przypadki „naruszenia prawa” na gruncie przywołanego przepisu, należy uznać za symptomatyczne. Niestety ustawodawca nie dookreślił stopnia naruszenia prawa, który dyskwalifikuje układ. To z kolei – zgodnie z językowym brzmieniem

przepisu – otwiera możliwość uznania, że nawet drobne czy mało istotne uchybienia w postępowaniu oznaczają konieczność oddalenia wniosku o zatwierdzenie układu tak, jak to uczynił Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie, bowiem ustawodawca – *verba legis* – nie stanowi o „rażącym” naruszeniu prawa. Jednak właśnie z przykładów naruszeń należy wnioskować, iż przynajmniej *implicite* prawodawca stanął na stanowisku, że tylko poważne uchybienia bądź przekroczenia obowiązującego w Polsce prawa mogą doprowadzić do odmowy zatwierdzenia układu. W końcu nie ma wątpliwości, że naruszenie zasad udzielania pomocy publicznej czy zawarcie układu, co do którego jasne jest, że nie ma on szans na wykonanie, stanowią przykłady poważnego naruszenia obowiązującego w Polsce prawa. W ocenie Sądu odwoławczego taką tezę potwierdza także wykładnia systemowa. Skoro na treść układu decydujący wpływ mają dłużnik i wierzyciele, to wola uczestników postępowania – wyrażona w przyjęciu propozycji układowych – powinna mieć decydujące znaczenie. Rolą sądu zaś jest jedynie kontrola legalności przyjętych metod restrukturyzacji zobowiązań.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że przesłanki odmowy zatwierdzenia układu powinny być wykładane w sposób zawężający.

Sąd odwoławczy dokonując oceny zasadności zażalenia dłużniczki podzielił jej zarzuty, iż w swoich rozważaniach Sąd I instancji pominął istotę i określony w art. 3 ust. 1 pr. cel postępowania restrukturyzacyjnego. Sąd ten winien mieć na uwadze fakt, iż zgodnie z treścią wspomnianego przepisu celem postępowania restrukturyzacyjnego jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami.

Zasadniczym celem ustawy jest wprowadzenie skutecznych instrumentów pozwalających na przeprowadzenie restrukturyzacji przedsiębiorstwa dłużnika i zapobieżenie jego likwidacji. Zachowanie przedsiębiorstwa dłużnika w wielu przypadkach jest znacznie korzystniejsze dla wierzycieli niż jego likwidacja. Zachowanie przedsiębiorstwa dłużnika oznacza również zachowanie miejsc pracy oraz, co do zasady, możliwość nieprzerwanego realizowania kontraktów, a więc ma pozytywne znaczenie społeczne i gospodarcze.

Postępowania restrukturyzacyjne mają doprowadzić do zaspokojenia wierzycieli w drodze wykonania zawartego i zatwierdzonego przez sąd układu. Prawo restrukturyzacyjne ma zapewnić warunki, o ile to możliwe, do wynegocjowania warunków realizacji układów, które zapewnią maksymalne zaspokojenie wierzycieli, przy maksymalnej ochronie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa.

W przekonaniu Sądu Okręgowego ocena, iż w niniejszej sprawie brak jest podstaw do zatwierdzenia układu, została sformułowana przez Sąd I instancji przedwcześnie i z pominięciem dokumentów powstałych w okresie poprzedzającym etap sądowy postępowania a niezmiernie istotnych dla przeprowadzenia wszechstronnej i pogłębionej oceny prawidłowości i zgodności z prawem przebiegu uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego dłużnika. Nie zasługuje na akceptację pogląd Sądu Rejonowego co do tego, że skoro w niniejszym postępowaniu dłużniczka korzystała ze wsparcia profesjonalisty- doradcy restrukturyzacyjnego, to Sąd ten zwolniony był z obowiązku wezwania jej do uzupełnienia wniosku poprzez złożenie obwieszczenia o zwołaniu zgromadzenia wierzycieli i protokołu z jego przebiegu. Jakkolwiek niezłożenie wspomnianych dokumentów nie powoduje, iż wniosek o zatwierdzenie układu w uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym dotknięty jest brakami formalnymi i nie można nadać mu biegu, to niewątpliwie dokumenty te są niezbędne do dokonania pełnej oceny prawidłowości przebiegu postępowania na etapie, w którym Sąd nie uczestniczył i o przebiegu którego nie ma pełnej wiedzy. Zobowiązanie dłużniczki do przedstawienia wspomnianych dokumentów było w okolicznościach niniejszej sprawy tym bardziej niezbędne, że jak wskazał Sąd I instancji, ich brak uniemożliwił w istocie temu Sądowi zweryfikowanie prawidłowości zwołania i przeprowadzenia zgromadzenia, uczestniczących w nim osób, spełnienia przesłanek z art. 113 p.r., w szczególności zdolności do odbycia zgromadzenia i prawidłowości jego odroczenia. Należy także zauważyć, że Sąd Rejonowy, uznając modyfikację propozycji układowych za dopuszczalną, wyraził stanowisko, że koniecznym było jej dokonanie na zgromadzeniu wierzycieli a nie jak to miało miejsce w niniejszej sprawie poprzez rozesłanie kart do niektórych wybranych wierzycieli. Skoro zdaniem Sądu Rejonowego istotnym było ustalenie, czy zmiana propozycji układowych była poddawana pod rozagę w toku zgromadzenia, co mogłoby ewentualnie konwalidować istniejące w ocenie tego Sądu nieprawidłowości, to Sąd ten nie powinien dokonywać niekorzystnej dla dłużniczki

oceny dopuszczalności zmiany propozycji układowych bez uprzedniego zapoznania się z protokołem zgromadzenia. Niezależnie od powyższego należy uznać za prawidłowe stanowisko skarżącej, że art. 117 ust. 2 p.r. wskazuje, że zgromadzenie wierzycieli jest momentem granicznym do zgłaszania zmian propozycji układowych i dlatego w dalszej części określa sposób kwalifikowania głosów już oddanych przez wierzycieli, którzy nie mają możliwości opowiedzenia się za nowymi propozycjami w trakcie zgromadzenia wierzycieli i że przy ocenie prawidłowości zmian propozycji układowych należy mieć na uwadze ograniczony czas trwania uproszczonego postępowania o zatwierdzenie układu.

Jakkolwiek należy zgodzić się Sądem Rejonowym, że dłużniczka wykazała się niekonsekwencją w określeniu wysokości wierzytelności objętych układem, to należy przyznać rację skarżącej co do tego, że skoro wykonała ona nałożone na nią zarządzeniem z 3 stycznia 2022 r. zobowiązanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku, punktem wyjścia do oceny w tym zakresie winna być treść jej pisma z 17 stycznia 2022 r.

Nie można także odmówić racji dłużniczce co do tego, że ocena spełnienia przez karty do głosowania wymogów określonych w art. 213 ust. 1 p.r., a w konsekwencji ich ważności, winna być przychylna dla ważności czynności dłużnika i wierzyciela. W konsekwencji oceniając ważność kart do głosowania (...) Bank (...) s.a. we W., (...) s.a. w W., (...) Finanse spółki z o.o. w S., (...) Bank s.a. we W. Sąd ten winien zbadać, czy mimo niewskazania w treści tych kart imion i nazwisk ich reprezentantów oraz sposobu reprezentacji, możliwe jest w świetle załączonych do tych kart wydruków informacji odpowiadających aktualnym odpisom z KRS Rejestru Przedsiębiorców i innych dokumentów ustalenie, czy podpis pod kartą do głosowania został złożony przez osobę upoważnioną do reprezentacji tego podmiotu. Tymczasem Sąd I instancji ograniczył się jedynie do nacechowanego formalizmem stwierdzenia, że karty z powodu nie wskazania w jej treści imion i nazwisk ich reprezentantów obarczone są brakiem, o którym mowa w art. 213 ust. 1 pkt 2 p.r., co skutkuje ich nieważnością.

W ocenie Sądu odwoławczego za nieprawidłowe uznać także należy stanowisko Sądu Rejonowego jakoby w kartach uznanych przez dłużnika za ważne nie wskazano prawidłowej sumy wierzytelności objętych układem, co stanowi naruszenie art. 213 ust. 1 pkt 6 p.r. Należy zwrócić uwagę, że z treści art. 213 ust. 1 pkt 6 p.r. wynika, że karta do głosowania winna zawierać sumę wierzytelności objętych układem z mocy prawa oraz sumę wierzytelności, która może zostać objęta układem za zgodą wierzyciela a nie wierzycieli. Suma wierzytelności zaznaczona na karcie winna zatem obejmować całą wierzytelność główną przysługującą wierzycielowi wraz z odsetkami i innymi wierzytelnościami ubocznymi wg stanu na dzień układowy. Wbrew stanowisku Sądu Rejonowego przepis art. 213 ust. 1 pkt 6 p.r. nie odnosi się do ogólnej sumy wszystkich wierzytelności – wierzyciel może nie znać tej sumy (por. P. Filipiak, A. Hrycaj, Prawo restrukturyzacyjne, Komentarz, wyd. II, teza 4 do art. 213 p.r., LEX). O ewentualną informację w tym zakresie wierzyciel może wystąpić do nadzorca układu w trybie art. 216 ust. 1 p.r., jeśli uzna że jest mu ona potrzebna do podjęcia racjonalnej ekonomicznie decyzji o głosowaniu za albo przeciw układowi.

Należy również zauważyć, że wskazana w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia okoliczność, iż karta do głosowania do wierzyciela (...) Bank s.a. we W. została wysłana zaledwie na 13 dni przed terminem złożenia wniosku o zatwierdzenie układu, nie ma takiego znaczenia, jakie przypisuje mu Sąd I instancji, skoro wierzyciel ten oddał ostatecznie głos, głosując przeciw układowi, a zatem uczestniczył w głosowaniu. Wątpliwym także pozostaje, czy opóźnione wysłanie karty do głosowania wierzycielowi (...) spółce z o. o. miała wpływ na wynik postępowania w sytuacji braku głosu, skoro wierzycielowi temu przysługiwała stosunkowo niewielka wierzytelność w kwocie 4.675,37 zł.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy uznał, że ocena Sądu I instancji, iż układ w niniejszej sprawie narusza prawo, co stanowiło podstawę do odmowy jego zatwierdzenia, była nie tylko nacechowana nadmiernym formalizmem pozostającym w sprzeczności z celem postępowania restrukturyzacyjnego, ale także przedwczesna i dokonana bez zapoznania się z obwieszczeniem o zwołaniu zgromadzenia wierzycieli i protokołem z jego przebiegu, które były istotne dla rozstrzygnięcia.

Mając to na uwadze, działając na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r. Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Gdańsk

– Pólnoc w Gdańsku, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji po zobowiązaniu nadzorcy układu do złożenia obwieszczenia o zwołaniu zgromadzenia wierzycieli i protokołu z jego przebiegu, powinien dokonać ponownego pogłębionego badania przebiegu uproszczonego postępowania dłużniczki o zawarcie układu, a następnie ocenić, czy zachodzą przesłanki do zatwierdzenia tego układu.

Sędzia SO Dariusz Kardaś Sędzia SO Jolanta Safader- Skwarlińska Sędzia SR (del.) Anita Różalska